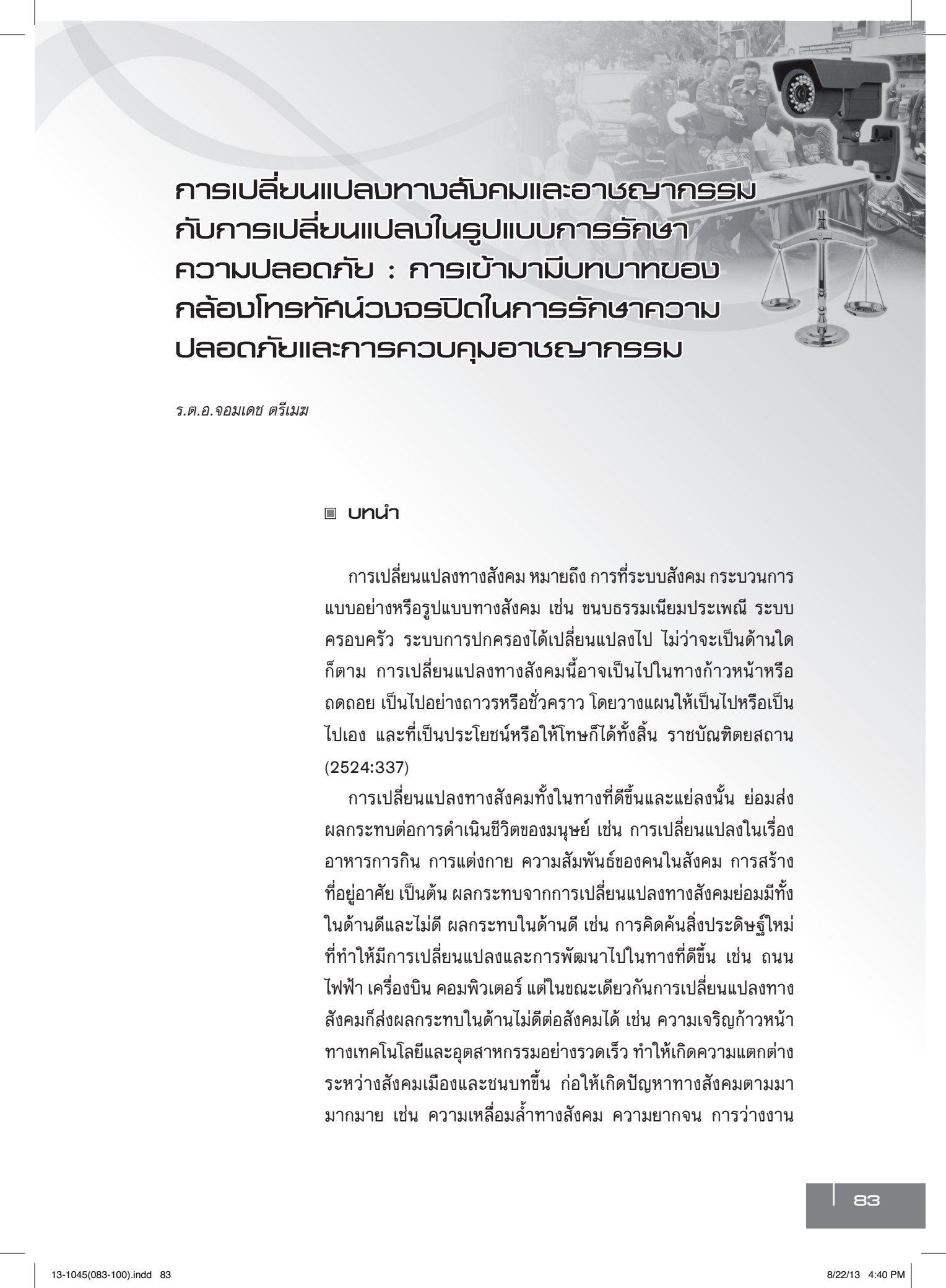

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและอาชญากรรม กับการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการรักษา ความปลอดภัย : การเข้ามามีบทบาทของ กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการรักษาความ ปลอดภัยและการควบคุมอาชญากรรม

ร.ต.อ.จอมเดช ตริเมฆ

■ บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม หมายถึง การที่ระบบสังคม กระบวนการแบบอย่างหรือรูปแบบทางสังคม เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี ระบบครอบครัว ระบบการปกครองได้เปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะเป็นด้านใดก็ตาม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมนี้อาจเป็นไปในทางก้าวหน้าหรือถดถอย เป็นไปอย่างถาวรหรือชั่วคราว โดยวางแผนให้เป็นไปหรือเป็นไปเอง และที่เป็นประโยชน์หรือให้โทษก็ได้ทั้งสิ้น ราชบัณฑิตยสถาน (2524:337)

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมทั้งในทางที่ดีขึ้นและแยกลงนั้น ย่อมส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เช่น การเปลี่ยนแปลงในเรื่องอาหารการกิน การแต่งกาย ความสัมพันธ์ของคนในสังคม การสร้างที่อยู่อาศัย เป็นต้น ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมย่อมมีทั้งในด้านดีและไม่ดี ผลกระทบในด้านดี เช่น การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น เช่น ถนนไฟฟ้า เครื่องบิน คอมพิวเตอร์ แต่ในขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมก็ส่งผลกระทบในด้านไม่ดีต่อสังคมได้ เช่น ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างสังคมเมืองและชนบทขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมามากมาย เช่น ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความยากจน การว่างงาน

และนำไปสู่ปัญหาที่เป็นประเด็นการศึกษา ในบทความนี้นั้นคือ ปัญหาอาชญากรรม ซึ่งเป็นหนึ่งปัญหาที่มีความสำคัญและเป็น ปัญหาหลักที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ของมนุษย์ ความสุขมวลรวม ความมั่นคงใน ระดับสังคม ในระดับประเทศและระหว่าง ประเทศจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ ส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบในการ ประกอบอาชญากรรมนั้นกล่าวได้ว่าการ ควบคุมอาชญากรรมมีความจำเป็นที่จะต้อง ปรับเปลี่ยนให้ทันต่อสถานการณ์ของ อาชญากรรมที่เปลี่ยนแปลงไป

บทความนี้จะกล่าวถึง การเปลี่ยนแปลง ในรูปแบบของอาชญากรรมและเชื่อมโยงถึง การเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการรักษาความ ปลอดภัย โดยจะแสดงให้เห็นถึงความจำเป็น ในการพัฒนาระบบรักษาความปลอดภัย การนำเทคโนโลยีมาใช้ในเชิงของการป้องกัน ปราบปรามอาชญากรรมและในการรักษา ความปลอดภัย และการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบ ของการรักษาความปลอดภัยในสังคม โลก โดยจะเน้นหลักในเรื่องการเข้ามามี บทบาทของกล้องวงจรปิด ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ หลักของสังคมโลกในการเข้ามามีบทบาทกับ การรักษาความปลอดภัยในปัจจุบัน กล่าวถึง การนำเทคโนโลยีดังกล่าวในระดับสากล เปรียบเทียบกับประเทศไทย รวมถึงจะ ทำการเปรียบเทียบทัศนคติระหว่างสังคม โลกกับสังคมไทยต่อการใช้กล้องวงจรปิดใน การควบคุมอาชญากรรม และคาดการณ์ถึง

บทบาทของกล้องวงจรปิดกับระบบรักษา ความปลอดภัยในอนาคต

■ ปัญหาอาชญากรรม

อาชญากรรม หมายถึง พฤติกรรมที่มี การกระทำผิดโดยผู้กระทำผิดมีเจตนาใน การกระทำความผิด กล่าว โดยเป็นการกระทำความผิดที่มีลักษณะร้ายแรง มีความรุนแรง และเป็นอันตรายต่อสังคม ซึ่งก่อให้เกิดผล กระทบจำนวนมหาศาลต่อสังคม อันเป็นการ กระทำที่มีการละเมิดต่อกฎหมายบ้านเมือง ผู้กระทำผิดจะต้องได้รับโทษทั้งที่ไม่เป็น ทางการจากสมาชิกในสังคม อาทิ การดำเนิน ติเตียน การไม่คบหาสมาคมด้วย และการได้ รับโทษที่เป็นทางการจากข้อกำหนดของ กฎหมายบ้านเมือง โดยผู้กระทำผิดจะต้อง ถูกลงโทษโดยผ่านกระบวนการยุติธรรมเป็น สำคัญ (ดร.สุนทวิทย์ จิตสว่าง, 2553)

อาชญากรรมก่อให้เกิดความเสียหายต่อ บุคคล ครอบครัว และสังคมโดยรวม ความเสียหายต่อบุคคล เช่น ในกรณีบุคคลนั้นได้ กระทำความผิดขึ้นแล้วถูกจับกุมได้ ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลนั้น เช่น การ ถูกลงโทษ ความเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือ กลายเป็นบุคคลที่ขาดการยอมรับจากสังคม ความเสียหายต่อบุคคลในกรณีที่บุคคลนั้น ถูกคุกคามจากภัยของอาชญากรรมทำให้เกิด ความเสียหาย เช่น ความเสียหายต่อทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกาย ส่วนความเสียหายต่อ

ครอบครัว ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีการกระทำผิดต่อชีวิตแล้วมีการสูญเสียเกิดขึ้นกับผู้นำครอบครัว ย่อมส่งผลกระทบต่อสมาชิกในครอบครัว เช่น ผลกระทบทางจิตใจ ผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของเด็กในครอบครัวนั้น ๆ เป็นต้น สุดท้ายอาชญากรรมยังก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคมโดยรวม ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในด้านสุขภาพจิตของคนในสังคม ความหวาดกลัวต่ออาชญากรรม ในกรณีที่สังคมมีปัญหาอาชญากรรมในอัตราสูง ความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในสังคม รวมถึงส่งผลเสียต่อรัฐในการที่จะต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการจัดการกับอาชญากรรม

■ ระบบรักษาความปลอดภัย

การรักษาความปลอดภัย หมายถึง การป้องกันรักษาความปลอดภัยของชุมชน โดยชุมชนในที่นี้ประกอบด้วย ประชาชนที่อยู่ในชุมชนและพื้นที่หรืออาณาเขตของชุมชน โดยการรักษาความปลอดภัยของชุมชนนั้น ถูกกล่าวถึงทั้งในด้านการควบคุมความปลอดภัยของคนในชุมชนต่ออาชญากรรมที่จะเกิดขึ้น รวมถึงการป้องกันการถูกรุกฉ้อจากอันตรายที่จะเข้ามาจากภายนอกชุมชน (Dalby, 2003) กล่าวคือ รูปแบบของการรักษาความปลอดภัยในแต่ละชุมชนก็จะมี ความแตกต่างกันในวิธีการดำเนินการในการรักษาความปลอดภัยของชุมชนนั้น ๆ โดย

เซดเนอร์ กล่าวว่า ที่มาของวิธีการรักษาความปลอดภัยของแต่ละชุมชน จะมีที่มาจากวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของชุมชนนั้น ๆ นำไปสู่แนวทางหรือแผนการที่จะใช้ในการรักษาความปลอดภัยที่ต่างกันออกไป (Zedner, 2003)

เซดเนอร์ กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการรักษาความปลอดภัยในทุกสังคม ว่า ประกอบด้วย 2 วัตถุประสงค์หลักคือ การทำอย่างไรให้สังคมสามารถอยู่ได้อย่างสงบสุข โดยปราศจากการถูกคุกคามจากภายนอก และการทำให้ประชาชนในสังคมมีความรู้สึกที่ปราศจากความวิตกกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งจากที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่าหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยที่แตกต่างกันในสองวัตถุประสงค์นี้เป็นที่มาของการก่อตั้งองค์กรที่ใช้รักษาความปลอดภัยแห่งรัฐสององค์กรหลักซึ่งได้แก่ ตำรวจและทหารนั่นเอง

■ การเปลี่ยนแปลงในภัยคุกคามจากภายนอก

การเปลี่ยนแปลงในนโยบายการรักษาความปลอดภัยและการกำหนดวิธีการที่จะใช้รักษาความปลอดภัยในประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะในประเทศทางฝั่งยุโรปและอเมริกานั้น มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นับตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ในยุคสมัยที่ยังมีการคุกคามจากต่างประเทศ กล่าวคือ

ในยุคของสงครามโลกทั้งสองครั้ง รวมถึงในยุคของสงครามเย็น ความขัดแย้งระหว่างประเทศซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้ามกันจะถูกแสดงออกมาต่อสาธารณชนอย่างเปิดเผยในวงกว้าง และการคุกคามของแต่ละประเทศที่กระทำต่อกัน มักจะเป็นรูปแบบทางการทหาร กล่าวคือการนำกำลังเข้าโจมตีอีกประเทศหนึ่งด้วยอาวุธทางการทหารด้วยวิธีการรบแต่ในปัจจุบันเมื่อสงครามจบลง ความขัดแย้งจากภายนอกไม่ได้ออกมาในรูปแบบของสงครามเพียงอย่างเดียวแล้ว แต่ยังแสดงออกในรูปแบบอีกรูปแบบหนึ่งที่ถูกเรียกว่า การก่อการร้าย

การก่อการร้ายเป็นปัจจัยสำคัญในการถูกคุกคามจากภายนอกในหลายประเทศในปัจจุบัน โดยแนวทางหรือนโยบายในการป้องกันรักษาความปลอดภัยในแต่ละประเทศก็ได้เปลี่ยนรูปแบบตามไปด้วย กล่าวคือ การป้องกันประเทศไม่สามารถกระทำได้ด้วยการวางกำลังไว้ในบริเวณอาณาเขตโดยรอบของประเทศอีกต่อไป เนื่องจากผู้ก่อการร้ายสามารถแฝงตัวเข้ามาปะปนกับประชาชนในประเทศนั้นอย่างไม่รู้ตัว และสามารถก่อเหตุการณ์ที่รุนแรงขึ้นโดยปราศจากการรู้ตัวของรัฐนั้น แนวทางในการรักษาความปลอดภัยจากการถูกคุกคามจากการก่อการร้ายในปัจจุบันนั้น ทำทนายความสามารถในการรักษาความปลอดภัยของแต่ละประเทศมากขึ้น โดยรัฐไม่สามารถทราบโดยแน่ชัดว่าศัตรูจะมาจากทิศทางใด

และรูปแบบใดเหมือนในสมัยที่มีการกระทำสงคราม ซึ่งการโจมตีของศัตรูสามารถแอบแฝงเข้ามาปะปนกับประชากรในประเทศได้ทุกเมื่อ ดังนั้นรัฐต้องคิดหาวิธีทางที่จะรักษาความปลอดภัยของประชาชน เพื่อให้แน่ใจได้ว่าพลเมืองของตนจะไม่ถูกคุกคามจากการก่อการร้าย (Krahman, 2005)

ภัยคุกคามจากภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นไม่ได้มีเพียงแต่การก่อการร้ายเท่านั้น แต่ยังรวมถึงภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ที่มีผลมาจากการพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการเก็บข้อมูลและประมวลผลแทบจะทุกอย่าง อาศัยเทคโนโลยีเช่น คอมพิวเตอร์ในการจัดการ ซึ่งข้อมูลทางภูมิศาสตร์ ความมั่นคง เศรษฐกิจ ฯลฯ สามารถถูกคุกคามผ่านโลกไซเบอร์ ผ่านทางวิธีการเจาะระบบรักษาความปลอดภัยหรือระบบความมั่นคงของรัฐ การเจาะระบบข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคมของรัฐ เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของภัยคุกคามจากภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน

■ การเปลี่ยนแปลงในภัยคุกคามจากภายใน

ภัยคุกคามจากภายในนั้น หมายถึง อาชญากรรมที่เกิดขึ้นภายในสังคมโดยคนในสังคมเอง หรืออาจจะเกิดขึ้นจากคนในสังคมอื่น แต่มาอยู่อาศัยหรือใช้ชีวิตในสังคมนั้น

แล้วได้กระทำความผิดขึ้น โดยการกระทำความผิดเหล่านั้นไม่ได้ประสงค์ซึ่งความมุ่งหวังหรือความประสงค์ใด อันมีสาเหตุมาจากความขัดแย้งจากภายนอก (Zedner, 2003)

ในอดีตการก่ออาชญากรรมส่วนใหญ่จะเป็นรูปแบบของอาชญากรรมพื้นฐาน (Street crime) การกระทำความผิดต่าง ๆ ทั้งที่กระทำต่อร่างกาย เช่น การทำร้ายร่างกาย การฆาตกรรม การข่มขืน รวมถึงการกระทำความผิดต่อทรัพย์สิน เช่น ลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ รังแกทรัพย์สิน ชิงทรัพย์ ฯลฯ การกระทำความผิดเหล่านี้ ในอดีตมีลักษณะในการกระทำความผิดที่ไม่ซับซ้อนไม่มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการประกอบอาชญากรรม ผู้ประกอบอาชญากรรมมักมีจำนวนคนเดียว หรือแม้จะมีการรวมกลุ่มในการประกอบอาชญากรรม ก็มีจำนวนไม่มาก โดยอาชญากรมักเป็นผู้ที่มีการศึกษาไม่สูง หรือเป็นผู้ที่ด้อยโอกาสทางสังคมเป็นหลัก (ดร.สุมนทิพย์ จิตสว่าง, 2553)

แต่ในปัจจุบันรูปแบบของอาชญากรรมมีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีความซับซ้อนของการประกอบอาชญากรรมมากขึ้น มีการรวมกลุ่มกันเป็นองค์กรอาชญากรรม หรือมีเครือข่ายอาชญากรรมเชื่อมโยงระหว่างประเทศ หรือ อาชญากรรมข้ามชาติ มีอาชญากรรมรูปแบบใหม่เกิดขึ้น สืบเนื่องมาจากการพัฒนาทางเทคโนโลยีโดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ ซึ่งทำให้เกิดอาชญากรรม

รูปแบบใหม่เกิดขึ้นมากมาย ผู้ประกอบอาชญากรรมอาจไม่ใช่ผู้ที่ขาดโอกาสในการศึกษาหรือด้อยโอกาสทางสังคมอีกต่อไป โดยผู้มีการศึกษาหรือมีโอกาสด้านสังคม ก็มีโอกาที่จะเป็นอาชญากรได้เช่นกัน เช่น การก่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจ หรือ การก่ออาชญากรรมคอปกขาว ส่วนรูปแบบและลักษณะของภัยคุกคามภายในหรือการเกิดขึ้นของอาชญากรรมในอดีตนั้น ในปัจจุบันนี้ภัยคุกคามเหล่านั้นอาจไม่ได้มาจากการกระทำความผิดของผู้ที่พักอาศัยอยู่ในประเทศนั้น แต่อาจถูกคุกคามมาจากอาชญากรรมที่มีลักษณะไร้พรมแดน เช่น การก่ออาชญากรรมบนโลกของอินเทอร์เน็ต อาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งภัยคุกคามเหล่านั้นอาจมาจากองค์กรอาชญากรรมที่มีกลุ่มเครือข่ายอยู่ภายนอกประเทศก็เป็นได้

จะเห็นได้ว่าแม้แต่รูปแบบของภัยคุกคามจากภายในและภายนอกที่ เซดเนอร์ เคยให้คำจำกัดความไว้ยังมีการเปลี่ยนแปลงรวมถึงมีความสลับซับซ้อน จนในปัจจุบันนี้อาจกล่าวได้ว่าเราไม่สามารถแยกภัยคุกคามจากภายในและภายนอกประเทศออกจากกันได้อีกต่อไป ดังนั้นการรักษาความปลอดภัยในปัจจุบันจึงต้องพัฒนาให้ทันกับลักษณะของภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงไป รูปแบบในการรักษาความสงบเรียบร้อย จะไม่สามารถแบ่งแยกระหว่างตำรวจและทหารได้เหมือนในอดีตอีกต่อไป ทุกหน่วยงาน ทุกองค์กรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันป้องกันภัย

คุกคามต่าง ๆ อย่างบูรณาการ เพื่อร่วมกัน พยายามรักษาความสงบสุขของประชาชนใน ประเทศนั้น ๆ

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นในเรื่องของ การเปลี่ยนแปลงของสังคม อาชญากรรม และระบบการรักษาความปลอดภัยนั้น สิ่งที่ได้เห็นได้ชัดจนมีความสำคัญต่อการ เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จากอดีตถึงปัจจุบันนั้น คือ การพัฒนาทางเทคโนโลยี เทคโนโลยี เปรียบเสมือนดาบสองคม กล่าวคือมีทั้งข้อดี และข้อเสีย เมื่ออาชญากรมีการเรียนรู้และนำ เทคโนโลยีไปใช้ในทางที่ผิด ผู้มีหน้าที่ควบคุม การเกิดอาชญากรรมควรจะเรียนรู้ให้เท่าทัน อาชญากร รวมถึงควรที่จะมีการนำเอา เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการต่อสู้กับ อาชญากรรมที่เกิดขึ้นเพื่อควบคุมการเกิด ของอาชญากรรมให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และเพื่อความสงบสุขของสังคมในภาพรวม

ทฤษฎีอาชญาวิทยาที่เกี่ยวข้องกับ การควบคุมอาชญากรรม

■ ทฤษฎีสำนักอาชญาวิทยา ดั้งเดิม (Theories of the Classical School of Criminology)

เมื่อกล่าวถึงแนวคิดอาชญาวิทยาดั้งเดิม คงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะกล่าวถึงชื่อของ ซีซาร์ แบ็คคาเรีย (Cesare Bonesana, Marches

de Beccaria) นักปรัชญาชาวอิตาลีผู้ก่อตั้ง แนวคิดอาชญาวิทยาดั้งเดิม หลักปรัชญา สำคัญของแบ็คคาเรีย คือ เจตจำนงเสรี (Free Will) โดยเขาเชื่อว่าเจตจำนงเสรีเป็นตัว กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ กล่าวคือ

“มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผลในการมุ่งแสวงหา เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์สูงสุด ทางด้านวัตถุหรือด้านจิตใจ และในการ ตัดสินใจเลือกกระทำการหรืองดเว้น การกระทำใด ๆ มนุษย์จะพิจารณาทาง เลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างมีเหตุผล เพื่อ พิจารณาและคำนวณถึงผลประโยชน์ หรือผลเสียที่จะได้รับจากการกระทำ นั้น ๆ หลังจากนั้นจึงเลือกหรืองดเว้น พฤติกรรมนั้น” (Beccaria, 1738-1794)

นอกจาก แบ็คคาเรีย แล้วยังมีนักอาชญา วิทยาของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิมที่สำคัญ อีกท่านหนึ่งนั่นก็คือ เจอรัมมี เบ็นแธม (Jeremy Bentham) นักปรัชญาชาวอังกฤษ ผู้สานต่อแนวความคิดของแบ็คคาเรีย ซึ่งเขา ยังอธิบายอาชญากรรมโดยยึดหลัก เจตจำนง เสรี ของแบ็คคาเรียว่าด้วยพฤติกรรมของ มนุษย์ หลักปรัชญาตามแนวความคิดของ เบ็นแธมที่ใช้อธิบายพฤติกรรมของอาชญากร คือ ลัทธิประโยชน์นิยม (Utilitarian) กล่าวคือ

“พฤติกรรมมนุษย์ถูกควบคุมโดยหลัก ธรรมชาติ 2 ประการคือ ความพอใจและ ความทุกข์ทรมาน และจากการที่มนุษย์

เป็นผู้มีเหตุมีผล ดังนั้นก่อนที่จะมีพฤติกรรมใดบุคคลจะคิดคำนวณเปรียบเทียบระหว่างความพอใจที่จะได้รับกับความทุกข์ทรมานอันเป็นผลมาจากการกระทำนั้น สำหรับพฤติกรรมอาชญากรรมก็เช่นกัน หากบุคคลได้พิจารณาแล้วเห็นว่าผลของการกระทำจะทำให้ได้ความพอใจมากกว่าความทุกข์ทรมาน บุคคลก็จะเลือกประกอบอาชญากรรม” (Bentham, 1748-1832)

โดยปัจจัยที่ทำให้มนุษย์เกิดความพอใจได้แก่ ความร่ำรวย ความชำนาญ ความเมตตากฎา และความเคร่งครัดต่อศาสนา ส่วนปัจจัยที่ก่อให้เกิดความทุกข์ประกอบด้วย ความต้องการ ความผิดหวัง และความรู้สึกหิวหรือกระหาย เป็นต้น จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่าแนวคิดตามแนวทฤษฎีของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิมนั้นจะวิเคราะห์ถึงการที่มนุษย์คนหนึ่งเลือกที่จะก่ออาชญากรรมนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยของตัวบุคคลนั่นเอง โดยเชื่อว่ามนุษย์เป็นผู้มีเหตุมีผล สามารถเลือกที่จะกระทำการ หรือไม่กระทำการใดได้ด้วยตัวเองจากแนวคิดดังกล่าวนำมาสู่การกำหนดกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเพื่อที่จะหยุดยั้งพฤติกรรมอาชญากรรมของมนุษย์ (Maguire et al., 2007)

■ ทฤษฎีปกตินิสัย (Routine Activity Theory)

ลอว์เรน โคเฮน และ มาร์คัสเฟลสัน (Cohen & Felson, 1979) ให้ความหมายของคำว่าปกตินิสัยไว้ว่า ปกตินิสัย คือ กิจกรรมหรือการกระทำใดของบุคคลที่เกิดขึ้นเป็นประจำ เช่น การออกไปทำงาน ปลอมให้บ้านเรือนไม่มีคนเฝ้า การสวมใส่เครื่องประดับที่มีราคาแพง และรวมถึงบุคคลที่ตกเป็นเหยื่อได้ง่ายด้วย เช่น เพศหญิง อายุน้อย หรืออายุมาก เป็นต้น ตามหลักทฤษฎีปกตินิสัยกล่าวถึงอาชญากรรมว่า อาชญากรรมเกิดขึ้นด้วยองค์ประกอบ 3 ประการคือ อาชญากรที่จะกระทำความผิด เหยื่อที่เหมาะสม และขาดความสามารถในการปกป้องทรัพย์สินหรือชีวิตและร่างกาย โดยอัตราความเป็นเหยื่อจะเพิ่มขึ้นเมื่อมีองค์ประกอบครบทั้งสามประการ ดังนั้นการป้องกันอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้น แนวทางแก้ไขตามหลักทฤษฎีดังกล่าว คือ ตัดองค์ประกอบทั้งสามประการที่จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันสถานที่ด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย กล้องโทรทัศน์วงจรปิด หรือการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนโดยทั่วไปทราบถึงแนวทางการป้องกันตนเอง รวมถึงไม่กระทำตนให้ตกเป็นเหยื่อได้โดยง่าย เป็นต้น

■ ทฤษฎีป้องกันอาชญากรรม โดยการจัดสภาพแวดล้อม (Crime Prevention Through Environmental Design: CPTED)

การปรับสภาพแวดล้อมนั้นเป็นการตัดโอกาสการกระทำความผิดของอาชญากรตามทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมโดยการจัดสภาพแวดล้อม (Crime Prevention Through Environmental Design) นักอาชญาวิทยาตามแนวคิดนี้ให้ความคิดเห็นว่า อาชญากรจะไม่ลงมือกระทำความผิดในสภาพแวดล้อมที่มีความมั่นคงปลอดภัย เช่น มีไฟฟ้าสว่าง มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีการรักษาความปลอดภัยเป็นอย่างดี (Jeffery, 1977)

เรย์ เจฟฟรี (Jeffery, 1977) นักอาชญาวิทยาจากมหาวิทยาลัยฟลอริดา สเตท (Florida State University) ได้ทำการพัฒนาทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมโดยการจัดสภาพแวดล้อมขึ้น ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1971 โดยมีแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันอาชญากรรม แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบคือ

1. การใช้ธรรมชาติในการเฝ้าระวัง (Natural Surveillance) เป็นวิธีการที่เพิ่มการข่มขู่คนร้ายโดยทำให้เชื่อว่ามีโอกาสถูกมองเห็นหรือจับตามองอยู่ ซึ่งสามารถทำได้โดยการออกแบบสถานที่ทางกายภาพที่เพิ่มการ

มองเห็นหรือเฝ้าระวัง เช่น การติดตั้งหน้าต่างทำให้สามารถมองเห็นทางเดินหรือสถานที่จอดรถ การใช้กำแพงบ้านที่โปร่งสามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากภายในและภายนอก การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เป็นต้น

2. การควบคุมทางเข้าออก (Natural Access Control) เป็นวิธีการลดโอกาสของคนร้ายที่จะเข้าถึงสถานที่หรือเหยื่อโดยการสร้างระบบควบคุมทางเข้าออกหรือออกแบบสถานที่ทำให้บุคคลทราบว่าเป็นสถานที่ที่กำลังจะเข้าไปเป็นที่ยอมรับบุคคล เช่น การกำหนดให้มีการเข้าออกทางเดียว เป็นต้น

3. เสริมสร้างการเป็นอาณาเขต (Natural Territorial Reinforcement) เป็นวิธีการทำให้คนร้ายเกิดความรู้สึกว่ากำลังเข้าสู่พื้นที่หวงห้าม โดยการออกแบบสถานที่ในลักษณะแบ่งแยกอาณาเขตอย่างชัดเจน ระหว่างพื้นที่ส่วนบุคคลกับพื้นที่สาธารณะ เช่น การสร้างรั้วหรือที่กั้นเพื่อแสดงอาณาเขตของสถานที่ เป็นต้น

4. การบำรุงรักษาสถานที่ (Maintenance) เป็นวิธีการที่สนับสนุนแนวทางที่หนึ่งถึงสามข้างต้น โดยการซ่อมแซมบำรุงรักษาสถานที่และสภาพแวดล้อม ให้ความเป็นระเบียบเรียบร้อย เช่น ดูแลรักษาพื้นที่ทางเข้าออก ติดตั้งระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ซ่อมแซมอาคารบ้านเรือนให้มีสภาพเรียบร้อย ตัดต้นไม้และกิ่งไม้ไม่ให้รก เป็นต้น

■ บทบาทของกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในต่างประเทศ

ปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีมากมายมาประยุกต์ใช้ในการป้องกันอาชญากรรม เช่น การใช้ระบบฐานข้อมูลผู้กระทำผิด ซึ่งมีจุดประสงค์ในการรวบรวมประวัติผู้กระทำผิด รูปแบบการกระทำความผิด หมายถึง จับ หรือ ข้อมูลต่างๆของผู้กระทำผิด เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อง่ายต่อการค้นหาและตรวจสอบการกระทำความผิดของแต่ละบุคคล การพัฒนาในระบบนิติวิทยาศาสตร์และการพิสูจน์หลักฐานที่นำเทคนิคสมัยใหม่เข้ามาใช้ เช่น ระบบตรวจสอบลายนิ้วมือที่ทันสมัยขึ้น สามารถเปรียบเทียบลายนิ้วมือแฝงที่เก็บได้ในที่เกิดเหตุ กับลายนิ้วมือจากฐานข้อมูลผู้ที่เคยกระทำความผิดได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงระบบการเปรียบเทียบตรวจสอบ DNA ซึ่งสามารถตรวจหาได้จากพยานวัตถุที่ได้จากสถานที่เกิดเหตุเปรียบเทียบกับ DNA ของผู้ต้องสงสัย เป็นต้น ส่วนการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ที่จะถูกกล่าวถึงในบทความนี้จะเน้นในเรื่อง การเข้ามามีบทบาทของกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เนื่องจากการเลือกใช้กล้องวงจรปิดในการควบคุมอาชญากรรมนั้นมีบทบาทสำคัญและถูกเลือกใช้เป็นมาตรการหลักในการป้องกันอาชญากรรมในหลายประเทศทั่วโลกในช่วงเวลาที่ผ่านมา

กล้องโทรทัศน์วงจรปิด หรือ Closed Circuit Television (CCTV) เป็นหนึ่งใน

เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการตรวจสอบและการสังเกตความเคลื่อนไหวและพฤติกรรมของคนในชุมชน ซูเรท กล่าวถึง จุดประสงค์ในการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดว่า “กล้องโทรทัศน์วงจรปิดมีจุดประสงค์ในการศึกษาถึงการกระทำโดยปรกติและผิดปกติของคนในสังคม เพื่อจุดประสงค์ในการบริหารจัดการหรือกำหนดนโยบาย ทั้งในด้านป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและนโยบายอื่นๆ ในสังคม” (Surette, 2006)

กล้องโทรทัศน์วงจรปิดถูกใช้ครั้งแรกในช่วงสงครามโลกครั้งที่สองในปี 1942 โดยมีจุดประสงค์ในการใช้สังเกตการยิงขีปนาวุธของเยอรมนี ส่วนบทบาทของกล้องวงจรปิดในยุคแรกในการเข้ามามีบทบาทในกระบวนการยุติธรรมนั้น กล้องวงจรปิดถูกใช้ในการจับตาดูพฤติกรรมของนักโทษในเรือนจำโดยเฝ้าดูพฤติกรรมของนักโทษเพื่อป้องกันการหลบหนี (Norris and Armstrong, 1999) การพัฒนาในการรักษาความปลอดภัยโดยการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้นั้นมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี 60s ทศวรรษที่ในสหรัฐอเมริกา มหานครนิวยอร์กถือเป็นเมืองแรกที่มีการนำเทคโนโลยีดังกล่าวเข้าใช้ในการควบคุมอาชญากรรม โดยเริ่มทำการติดตั้งในย่านเศรษฐกิจก่อน ในปี 1968 ส่วนในสหราชอาณาจักรนั้นได้มีการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในการรักษาความปลอดภัยภายในธนาคารและ

ร้านค้าก่อนในช่วงแรก โดยเมืองแรกที่มีการนำระบบนี้มาใช้คือ เมืองนอร์ฟอล์ก (Staff, 2007) หลังจากนั้นได้มีการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดอย่างแพร่หลายมากขึ้นในประเทศที่พัฒนาแล้วทั่วโลก โดยการกำหนดนโยบายในการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการควบคุมอาชญากรรมอย่างจริงจังเกิดขึ้นครั้งแรกในเมืองบอนนัท ซึ่งเป็นเมืองทางตอนใต้ของประเทศอังกฤษ ลักษณะทางกายภาพของเมืองบอนนัทนั้นเป็นเมืองชายทะเลซึ่งมักจะมีย่านท่องเที่ยวทั้งจากในและนอกประเทศเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากซึ่งส่งผลให้เกิดความวุ่นวายขึ้นบ่อยครั้งในเวลากลางคืน กล้องวงจรปิดจึงถูกนำมาใช้เป็นนโยบายในการจัดการผู้คนในยามวิกาลของรัฐ เพื่อควบคุมอาชญากรรมที่มักจะเกิดขึ้นหลังจากที่นักท่องเที่ยวออกจากสถานบริการต่าง ๆ ในยามค่ำคืน (Norris and Armstrong, 1999) การใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดถูกนำไปตรวจสอบและควบคุมอาชญากรรมในหลายสถานที่ ในช่วงเวลาดังกล่าวได้มีการใช้กล้องวงจรปิดในพื้นที่สาธารณะเพิ่มขึ้นเพื่อลดจำนวนทรัพยากรบุคคลที่ต้องเสียไปในการใช้รักษาความปลอดภัยลง ประกอบกับเพื่อเพิ่มมาตรฐานในการรักษาความสงบและความปลอดภัยภายในชุมชน

ต่อมากล้องโทรทัศน์วงจรปิดได้รับความสนใจและเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็วหลังจากที่มีการก่อการร้ายครั้งสำคัญขึ้นใน

มหานครนิวยอร์ก เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2000 หรือเหตุการณ์ 9/11 กรณีผู้ก่อการร้ายได้ยึดเครื่องบินทั้งหมดจำนวนสี่ลำ เครื่องบินลำที่ 1 และ 2 ได้พุ่งเข้าชนตึกแฝดเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ในนิวยอร์กเป็นเหตุให้อาคารทั้งสองได้ถล่มลง ส่วนเครื่องบินลำที่สามได้พุ่งเข้าชนกับอาคารเพนตากอน กระทรวงกลาโหมของสหรัฐอเมริกาในอาร์ลิงตัน รัฐเวอร์จิเนีย ส่วนเครื่องบินลำที่สี่มีเป้าหมายที่จะพุ่งชนอาคารรัฐสภาสหรัฐ ในวอชิงตันดีซี แต่ไม่สามารถกระทำการได้สำเร็จ เครื่องบินลำดังกล่าวจึงตกลงบริเวณทุ่งหญ้าในรัฐเพนซิลเวเนียก่อนจะถึงที่หมาย จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้มีผู้เสียชีวิตรวม 3,000 คน ถือเป็นการก่อการร้ายครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา (Fox News, 2010) การโจมตีของผู้ก่อการร้ายดังกล่าวส่งผลต่อความกลัวต่อการก่อการร้าย รวมถึงความกลัวต่อการเกิดขึ้นของอาชญากรรมทั่วโลก นำไปสู่มาตรการที่เข้มงวดมากขึ้นในการรักษาความปลอดภัย

ในสหราชอาณาจักรมีเหตุการณ์ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในระบบรักษาความปลอดภัยอยู่สองเหตุการณ์หลักด้วยกัน เห็นการแรกคือการวางระเบิดที่เกิดขึ้นที่ย่านบิสซอปเกต ย่านธุรกิจการเงินสำคัญในกรุงลอนดอน เมื่อวันที่ 24 เมษายน 1993 ซึ่งส่งผลให้การเข้ามามีบทบาทของกล้องวงจรปิดนั้นมีเพิ่มมากขึ้นอย่างรุนแรง มาตรการการรักษาความปลอดภัยเข้มงวดขึ้น

ซึ่งหลังจากเหตุการณ์ดังกล่าวมาตรการที่มีชื่อว่า “วงแหวนเหล็ก” ได้ถูกนำมาใช้โดยรัฐบาล ส่งผลให้เมืองลอนดอนกลายเป็นเมืองที่ถูกควบคุมมากที่สุดในโลก โดยในปี 1996 จำนวนการติดตั้งกล้องวงจรปิดในที่สาธารณะซึ่งควบคุมโดยรัฐบาล มีจำนวนมากกว่า 15,000 ตัว จำนวนนี้ไม่นับรวมกล้องวงจรปิดที่ถูกติดตั้งในภาคเอกชน (Fussey, 2007)

อีกเหตุการณ์หนึ่งที่ทำทลายความสามารถศักยภาพของกล้องวงจรปิดในลอนดอนคือเหตุการณ์ที่มีชื่อว่า 7/7 คือเหตุการณ์การโจมตีกรุงลอนดอนจากผู้ก่อการร้ายด้วยระเบิดพลีชีพ เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2005 ซึ่งมีการระเบิดเกิดขึ้นทั้งหมดสี่ครั้งจากผู้ก่อการร้ายสี่คน การระเบิดเกิดขึ้นบริเวณรถไฟใต้ดินจำนวนสามสาย และหลังจากนั้นการระเบิดครั้งที่สี่เกิดขึ้นบนรถเมล์สองชั้นที่วิ่งอยู่กลางกรุงลอนดอน จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้มีผู้เสียชีวิต 56 คน และมีผู้บาดเจ็บจากเหตุการณ์ถึง 700 คน (BBC, 2008) จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่แน่นหนาที่สุดในโลกถูกโจมตีอย่างหนักถึงขีดสุดที่ขีดความสามารถส่งผลให้การเจริญเติบโตของจำนวนกล้องวงจรปิดในกรุงลอนดอนชะลอลง และมีข้อพิพาทมากมายตามมา สิ่งหนึ่งที่สามารถตั้งข้อสังเกตได้จากเหตุการณ์ดังกล่าวคือนโยบายการใช้กล้องวงจรปิดเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอในการป้องกันจากภัยคุกคามทั้ง

ภายในและภายนอก แต่ต้องควบคู่ไปกับหน่วยข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันเหตุร้ายแรงไม่ให้เกิดขึ้นอีก

■ บทบาทของกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในประเทศไทย

แม้ว่าการเจริญเติบโตของกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในทั่วโลกมีการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตั้งแต่ช่วงกลางทศวรรษ 60s โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหราชอาณาจักรซึ่งมีการติดตั้งกล้องวงจรปิดไปแล้วมากกว่าหนึ่งล้านตัวทั่วประเทศตั้งแต่ช่วงปลายทศวรรษ 80s (Goold, 2004) และการเจริญเติบโตของกล้องวงจรปิดในสหราชอาณาจักรยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยในปี 2010 กล้องวงจรปิดในสหราชอาณาจักรที่ใช้ในการควบคุมอาชญากรรมมีจำนวนถึง 4.25 ล้านกล้องทั่วประเทศ (BSRIA, 2011) แต่ในประเทศไทยกล้องวงจรปิดยังถูกใช้เพียงในภาคของเอกชนเป็นส่วนใหญ่ การตัดสินใจใช้ระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการรักษาความปลอดภัยของประเทศไทยจากนโยบายของรัฐเอง ยังอยู่ในช่วงเริ่มต้น

หน่วยราชการหน่วยงานแรกที่มีการนำเทคโนโลยีของกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเข้ามาใช้ในระบบรักษาความปลอดภัยนั้นคือธนาคารแห่งประเทศไทย จากนั้นตามด้วยการทางพิเศษ ท่าอากาศยานดอนเมือง รถไฟฟ้าบีทีเอส กองบังคับการตำรวจ

จราจรกลาง และท้ายที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร การใช้กล้องวงจรปิดบนท้องถนน นั้นมีการเริ่มติดตั้งครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2536 โดยการติดตั้งของกองบังคับการตำรวจจราจรกลาง จำนวน 16 ตัว ซึ่งต่อมาทาง กรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบัน) ได้โอนภารกิจในการติดตั้งมาให้ กรุงเทพมหานคร ทางกรุงเทพมหานครจึง มีหน้าที่ในการวางระบบติดตั้งกล้องวงจรปิด นับแต่นั้นมา ในปี 2539 กล้องโทรทัศน์วงจรปิดได้ถูกติดตั้งเพิ่มเติมอีกจำนวน 44 ตัว รวมเป็น 60 ตัวในช่วงเวลานั้น โดยจุดประสงค์ของการใช้กล้องในช่วงเวลานั้นมีจุดประสงค์หลักในการแก้ไขการจราจรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร (พ.ต.อ.วันชัย อยู่แสง, 2553)

นโยบายการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด มีการเปลี่ยนแปลงจุดประสงค์ในการติดตั้ง จากเดิมใช้เพื่อแก้ไขการจราจรในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร เปลี่ยนเป็นมีจุดประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เมื่อมีเหตุการณ์วางระเบิดกรุงเทพมหานคร ครั้งสำคัญเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2549 เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2549 ระหว่างรอกการเฉลิมฉลองวันสิ้นปีใน กรุงเทพมหานคร โดยระเบิดสี่ลูกได้ระเบิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกันในช่วงเวลาประมาณ 18.00 น. ตามด้วยการระเบิดอีกหลายครั้ง ในหนึ่งชั่วโมงต่อมา และได้มีการระเบิดเกิดขึ้นอีกสองลูกภายหลังเวลาเที่ยงคืน

โดยรวมทั้งหมดแล้วมีการระเบิดเกิดขึ้นรวมทั้งมากถึง 8 ครั้งจากหลายสถานที่อื่น ได้แก่ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ คลองเตย แยกสะพานควาย สีแยกแคราย ถนนสุขุมวิท และเมเจอร์รัชโยธิน โดยมีการพบระเบิดอีกหนึ่งลูกที่บริเวณห้างซีคอนสแควร์ แต่ระเบิดลูกดังกล่าวไม่ทำงาน จากเหตุการณ์ดังกล่าว ทำให้มีผู้เสียชีวิต 3 ราย และบาดเจ็บอีก 38 คน (BBC,2007)

จากเหตุการณ์ดังกล่าวซึ่งทำให้ผู้บริหารของกรุงเทพมหานครได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการเพิ่มความเข้มงวดในการรักษาความปลอดภัย และเล็งเห็นถึงความสำคัญของการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดโดยทาง กรุงเทพมหานครได้กำหนดนโยบายที่จะติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อเพิ่มการรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนในกรุงเทพฯ นโยบายดังกล่าวได้เริ่มต้นขึ้นในปี พ.ศ. 2550 ภายใต้ชื่อโครงการว่า “กรุงเทพเมืองปลอดภัยแห่งไกลอาชญากรรม” โดยมีนโยบายติดตั้งกล้องวงจรปิดให้ครบจำนวน 20,000 ตัว ในปี พ.ศ. 2555 โดยบริเวณที่จะทำการติดตั้งหลักได้แก่ บริเวณทางแยก ขอยอันตราย ชุมชน และสถานที่สำคัญต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร (ไตรภพ ชันทยาพร, 2553)

กล้องโทรทัศน์วงจรปิดถูกนำมาใช้จุดประสงค์เพื่อเพิ่มตาให้กับรัฐในการเฝ้าดูการเกิดขึ้นของอาชญากรรม โดยมีจุดประสงค์เพื่อลดจำนวนการใช้ทรัพยากรมนุษย์ นั่นคือ

ลดกำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจลงและหันมาพึ่งพาเทคโนโลยีมากขึ้น กล้องวงจรปิดมีความสามารถทั้งในด้านการข่มขู่และยับยั้งการกระทำความผิดของอาชญากร รวมถึงมีส่วนช่วยในการจับกุมผู้กระทำความผิด โดยบทบาทของกล้องวงจรปิดกับการบังคับใช้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมนั้น ภาพจากกล้องวงจรปิดถือเป็นพยานหลักฐานที่รับฟังได้ในชั้นศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 226 บัญญัติว่า “พยานวัตถุ พยานเอกสาร หรือพยานบุคคลซึ่งน่าจะพิสูจน์ได้ว่าจำเลยมีผิดหรือบริสุทธิ์ให้อ้างเป็นพยานหลักฐานได้ แต่ต้องเป็นพยานชนิดที่มีได้เกิดขึ้นจากการจงใจมีคำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวงหรือโดยมิชอบประการอื่นและให้สืบตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น อันว่าด้วยการสืบพยาน” โดยภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดนั้น สามารถเป็นได้ทั้งพยานวัตถุ และพยานเอกสาร โดยจะเป็นพยานหลักฐานชนิดใดจะขึ้นอยู่กับว่า โจทก์ยื่นบัญชีระบุพยานหลักฐานดังกล่าวโดยแสดงถึงประเภทและลักษณะเป็นประเภทใด กล่าวคือ ถ้ายื่นเป็นเอกสารที่เป็นลักษณะของภาพถ่าย ภาพหนึ่งที่ได้มาจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ภาพถ่ายนั้นก็จะเป็นพยานเอกสาร แต่ถ้ายื่นในลักษณะของซีดี ข้อมูลเพื่อต้องการแสดงภาพดังกล่าวในลักษณะของภาพเคลื่อนไหวเพื่อประกอบการพิจารณา ก็จะถือว่าข้อมูลนั้นเป็นพยานวัตถุ (เบญจรัตน์ เนติโพธิ์, 2553)

นอกจากนั้น อีกจุดประสงค์หนึ่งของการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในประเทศไทย นั่นคือบทบาทในการจัดการจราจรและควบคุมกฎหมายจราจร กล้องวงจรปิดถูกนำมาใช้ในการจัดการจราจรโดยกองบังคับการตำรวจจราจรกลางตั้งแต่ปี 2539 โดยข้อดีของการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการควบคุมจัดการจราจรคือ ทำให้ได้รับข้อมูลอย่างกว้างขวาง มองเห็นความเคลื่อนไหวของการจราจรได้หลาย ๆ จุดในเวลาพร้อมกัน ซึ่งจะทำให้สามารถนำข้อมูลมาพิจารณาตัดสินใจในการสั่งการทางจราจรได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ส่วนเรื่องการบังคับใช้กฎหมายนั้น กองบังคับการตำรวจจราจรได้มีโครงการติดตั้งกล้องตรวจจับการฝ่าไฟแดงหรือ (Red line Camera) มีจุดประสงค์ในการบังคับใช้กฎหมายจราจรในกรณีฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร โดยได้เริ่มบังคับใช้ตั้งแต่ปี 2551 และจากสถิติการกระทำผิดของปี 2552 ทั้งปีพบว่าการกระทำผิดจราจรลดลง 60-70% รวมถึงสถิติการเกิดของอุบัติเหตุก็ลดลงอย่างชัดเจนเช่นกัน (พ.ต.อ.วันชัย อยู่แสง, 2553)

จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการเริ่มเข้ามามีบทบาทของกล้องวงจรปิดในสังคมไทย ในด้านการบังคับใช้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในช่วงเวลาที่ผ่านมา ซึ่งการยอมรับเทคโนโลยีดังกล่าวนี้เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนสามารถกล่าวได้ว่า กล้องโทรทัศน์วงจรปิดทุกวันนี้ ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันในสังคมไทยใน

ปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ตาม แนวคิดหรือทัศนคติของประชาชนต่อการใช้กล้องวงจรปิดในการควบคุมอาชญากรรมในสังคมไทยและสังคมโลกนั้นยังคงมีความแตกต่างกันดังจะกล่าวต่อไป

■ ทศนคติและแนวโน้มความเปลี่ยนแปลง

การใช้กล้องวงจรปิดเป็นเทคนิคในการควบคุมพฤติกรรมอาชญากรรมที่ได้รับการยอมรับในหลายประเทศทั่วโลก แต่การเข้ามาของกล้องโทรทัศน์วงจรปิดนั้นถูกมองว่าเกิดจากการแสดงออกถึงความหวาดกลัวต่อภัยคุกคามทั้งจากภายนอกและภายในของสังคม ซึ่งส่งผลถึงการยอมเสียสละความเป็นส่วนตัวในที่สาธารณะ เพื่อแลกมาซึ่งความปลอดภัยของประชาชนในสังคมนั้น (Schuilenburg, 2008)

ซูราวสกี ได้กล่าวถึงความต้องการของการเข้ามามีบทบาทของกล้องวงจรปิดของคนในสังคมที่แตกต่างกันไป โดยเขาสรุปว่าปัจจัยสำคัญของความต้องการที่จะให้มีการจับตามองจากรัฐตลอดเวลานั้น มีผลมาจากความกลัวในการเกิดของอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่ (Zurawski, 2007) ซูราวสกีได้ทำการวิจัยศึกษาแนวความคิดเห็นที่แตกต่างกันในการต้องการการเข้ามามีบทบาทของกล้องวงจรปิดในทัศนคติของประชากรจากพื้นที่ที่แตกต่างกัน เขาใช้เมืองฮัมบูร์ก

เมืองใหญ่อันดับสองของประเทศเยอรมนีเป็นสถานที่ในการศึกษาวิจัย โดยเขาได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ในใจกลางเมืองฮัมบูร์ก และกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่บริเวณชานเมือง จากการศึกษาพบว่าประชากรในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มแม้ว่าจะอาศัยอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน แต่ความคิดเห็นที่แต่ละกลุ่มให้การนำเสนอมีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง โดยคนที่อาศัยอยู่ในเขตชานเมืองมีความรู้สึกที่ไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของพวกเขา และมองว่าผู้ที่อยู่อาศัยภายในเมืองได้รับการดูแลรักษาความปลอดภัยที่ดีกว่า และพวกเขามีความต้องการที่จะได้รับการรักษาความปลอดภัยที่ดีขึ้นซึ่งรวมถึงการได้รับการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดในชุมชนของเขา

ในทางกลับกันประชาชนที่อาศัยอยู่ในใจกลางเมืองฮัมบูร์ก กลับมีความคิดที่ว่าพวกเขาไม่ต้องการกล้องวงจรปิดเพราะเขารู้สึกว่าขาดความเป็นส่วนตัวและเขารู้สึกว่าถูกควบคุมมากเกินไป เมื่อเปรียบเทียบสถิติการเกิดอาชญากรรมของสองบริเวณพื้นที่กลุ่มตัวอย่างแล้ว สถิติอาชญากรรมภายในเมืองนั้นมีสูงกว่าบริเวณนอกเมือง แต่ทัศนคติต่อความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมนั้นกลับตรงกันข้าม ผลที่ได้คือ ผู้ที่อาศัยอยู่บริเวณนอกเมืองกลับมีความกลัวอาชญากรรมมากกว่า และมีความต้องการในการใช้กล้องวงจรปิดมากกว่าคนที่อาศัย

อยู่ในเมือง ดังนั้น จึงสามารถกล่าวได้ว่า ความกลัวต่ออาชญากรรมในแต่ละพื้นที่นั้น จะส่งผลให้พลเมืองในสังคมมีความต้องการ ในการรักษาความปลอดภัยที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้พวกเขาารู้สึกอุ่นใจและปลอดภัยต่อ อาชญากรรม

จากการวิจัยดังกล่าวสามารถกล่าวได้ว่า ความต้องการของกล้องวงจรปิดมีที่มาจาก ความกลัวต่ออาชญากรรมในแต่ละพื้นที่ เมื่อนำผลการวิจัยดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับทัศนคติของสังคมโลกกับสังคมต่อ กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่มีการนำกล้อง วงจรปิดมาใช้ในการควบคุมอาชญากรรมมา เป็นเวลานานแล้ว เริ่มมีความคิดว่าพวกเขา ไม่ต้องการกล้องวงจรปิด เนื่องจากมีความ รู้สึกว่าตนถูกรัฐควบคุมมากเกินไป จนเกิน ขอบเขตของสิทธิที่บุคคลพึงมี แนวความคิด ในการโจมตีการใช้กล้องวงจรปิดว่าเป็นการ ละเมิดสิทธิมนุษยชน เริ่มก่อตัวขึ้นในหลาย ประเทศ มีการโจมตีรัฐในเรื่องของความ ชื่อสัตย์ของบุคลากรของรัฐ โดยเฉพาะผู้ที่ มีหน้าที่ควบคุมกล้องว่ารัฐไม่สามารถมี มาตรการเพียงพอที่จะควบคุมบุคคลเหล่านี้ ไม่ให้ใช้อำนาจหน้าที่ของตนในทางที่ผิดหรือ เพื่อประโยชน์ส่วนตัว

ในทางกลับกันเมื่อเปรียบเทียบกับ ประเทศไทย จะเห็นได้ว่าการนำกล้อง โทรทัศน์วงจรปิดมาใช้เพื่อควบคุม อาชญากรรมยังอยู่ในช่วงเริ่มต้น ดังนั้น

แนวคิดที่จะต่อต้านการใช้กล้องโทรทัศน์ วงจรปิดของรัฐ ว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน นั้น ยังถูกพูดถึงไม่มากในสังคมไทย แต่สิ่งที่ รัฐบาลถูกโจมตีนั้นกลับเป็นในเรื่องของการ คอร์รัปชัน โดยล่าสุดมีผู้ตั้งข้อสังเกตถึง กรณีกล้องวงจรปิดที่ติดตั้งทั่วกรุงเทพฯ ตามนโยบาย ผู้ว่าฯ กทม. ที่ผลักดันให้มี กล้องโทรทัศน์วงจรปิดทั่ว กทม. 10,000 จุด และ 20,000 จุดในปี 2555 ว่ามีความ ผิดพลาดหรือไม่ เนื่องจากในบางจุดพบว่า ไม่มีกล้อง แต่มีเพียงกล่องกำบังไว้เท่านั้น ทั้งที่บางจุดมีแต่กล่องกลับมีโปสเตอร์ของ กทม. มาติดตั้งไว้ได้เสากล้องว่า “CCTV ครบ แล้ว 10,000 ตัว ทั้งชีวิตเราดูแล พร้อมเพื่อ คนกรุงเทพฯ” (ประชาชาติธุรกิจ, 2554)

จากข้อสงสัยดังกล่าวทำให้มีผู้ลงภาพ กล้องวงจรปิดที่มีปัญหาในบางพื้นที่ และ ตั้งคำถามถึงกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับนโยบาย ดังกล่าว ว่ามีการคอร์รัปชันเกิดขึ้นหรือไม่ ประเด็นนี้ยังคงอยู่ในความสนใจของ ประชาชนในปัจจุบันนี้และยังไม่มีหลักฐานที่ ชัดเจนในการชี้แจงจากรัฐบาลที่แสดงถึง ความบริสุทธิ์ใจในการดำเนินโครงการ ดังกล่าว ซึ่งอยู่ในระหว่างรอการตรวจสอบ ต่อไป

จากหลักฐานที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ สามารถคาดการณ์ถึงบทบาทของกล้อง วงจรปิดในการรักษาความปลอดภัยใน อนาคตได้ว่า กล้องโทรทัศน์วงจรปิดจะถูก ผลิตบทบาทลงในหลายประเทศ เนื่องจาก

ความอึดตัวของ การติดตั้งระบบ ซึ่งส่งผลให้ เกิดความรู้สึกไม่มีความเป็นส่วนตัวของ ผู้ที่พักอาศัยอยู่ในสังคม แต่อย่างไรก็ตาม บทบาทของกล้องวงจรปิดในประเทศไทยนั้น ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น ซึ่งถ้ารัฐสามารถพิสูจน์ ได้ว่าการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว ไม่มีข้อบกพร่อง และถ้าศึกษาถึงประสิทธิผล ของนโยบายการติดตั้งกล้องจำนวน 20,000 ตัว ของกรุงเทพมหานครแล้ว ปรากฏว่า สามารถทำให้อาชญากรรมลดลงได้จริง รวมถึงประชาชนมีความอุ่นใจมากขึ้นหรือ มีความกลัวต่ออาชญากรรมลดลงจริง นโยบายดังกล่าวอาจถูกนำไปใช้ต่อใน จังหวัดอื่นทั่วประเทศไทย ซึ่งหมายถึง การเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องของบทบาท การนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้เพื่อ ควบคุมอาชญากรรมในประเทศไทยต่อไป ในอนาคต

■ สรุป

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมตั้งแต่อดีตนั้น มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง จากสังคม ในยุคดั้งเดิม มาสู่ยุคสังคมอุตสาหกรรม จนมาถึงสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ส่งผลต่อคุณภาพของ สังคม กล่าวคือส่งผลถึงการพัฒนาและการ ถดถอยของสังคม การถดถอยของสังคมนั้น มักก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ซึ่งปัญหา หนึ่งที่เป็นปัญหาสำคัญและอยู่คู่กับสังคม

ทุกสังคมเรื่อยมา นั่นคือ ปัญหาอาชญากรรม โดยการเปลี่ยนแปลงของอาชญากรรมนั้น มักจะมีความเปลี่ยนแปลงควบคู่ไปกับการ เปลี่ยนแปลงทางสังคมในทุกสังคม การเข้า มามีบทบาทของเทคโนโลยีในปัจจุบัน ทำให้ รูปแบบของอาชญากรรมมีความเปลี่ยนแปลง ไปจากอดีต มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น โดยความรุนแรงและความถี่ในการเกิดของ อาชญากรรมแต่ละประเภทจะมีจำนวน เพิ่มขึ้นตามความเสื่อมโทรมของสังคมโลกใน ปัจจุบัน เนื่องด้วยสังคมและอาชญากรรมมี การเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นวิธีการ ในการควบคุมอาชญากรรมจึงต้องมีการ พัฒนาให้เท่าทันกับรูปแบบของอาชญากรรม ที่เปลี่ยนไปด้วย การเข้ามามีบทบาทของ เทคโนโลยีในการควบคุมอาชญากรรมนั้น ถือเป็นส่วนหนึ่งในการนำวิธีการใหม่ ๆ เข้ามา ใช้เพื่อต่อกรกับอาชญากร กล้องโทรทัศน์ วงจรปิดถือเป็นเทคโนโลยีชิ้นหนึ่งที่ได้รับการ ยอมรับจากทั่วโลก และถูกเลือกเป็นตัว นโยบายหลักในการต่อสู้กับอาชญากรรมใน หลายประเทศรวมถึงประเทศไทย แต่อย่างไร ก็ตามกล้องโทรทัศน์วงจรปิดก็ยังไม่ใช่ว่าคำตอบสุดท้ายในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม กล่าวคือกล้องวงจรปิดทำหน้าที่เป็นเพียง ตัวช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐในการเฝ้าระวัง อาชญากรรมเท่านั้น แต่ผู้ที่มีหน้าที่ในการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมยังคง ต้องทำหน้าที่อย่างเต็มที่และสุจริต รวมถึง ทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

อาชญากรรม รัฐจำเป็นต้องดำเนินการนโยบายอื่นควบคู่กันไป เช่น การปลูกฝังจิตใต้สำนึกที่ดีให้กับประชาชน การให้การศึกษา การให้โอกาสในการประกอบอาชีพ สิ่งเหล่านี้ยังคงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับนโยบายในการเฝ้าระวังการเกิดของอาชญากรรมในสังคม

■ บรรณานุกรม

BBC (2007) "Thai PM blames rivals for blasts". <http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/6222013.stm> สืบค้นวันที่ 25 ก.ย. 54

BBC (2008) "7 JULY BOMBINGS" http://news.bbc.co.uk/2/shared/spl/hi/uk/05/london_blasts/what_happened/html/ สืบค้นวันที่ 25 ก.ย. 54

Cohen, L.E. & Felson, M. (1979). Social change and crime rate trends: A routine activities approach. *American Sociological Review*.

Dalby, S. (2003). "Contesting an essential concept: reading the dilemmas in contemporary security discourse in Keith Krause and Michael C". Williams (eds) *Critical security studies: Concepts and cases* (pp.3 – 32). London: Routledge.

FOX News (2010) "9 Years Later, Nearly 900 9/11 Responders Have Died, Survivors Fight for Compensation". <http://www.foxnews.com/politics/2010/09/09/report-responders-died-ground-zero-illnesses> สืบค้นวันที่ 25 ก.ย. 54

Fussey, P. (2007). "Observing potentiality in the global city: Surveillance and counterterrorism in London". *International Criminal Justice Review*, 17(3), 171-192. http://news.bbc.co.uk/2/shared/spl/hi/uk/05/london_blasts/what_happened/html สืบค้นวันที่ 24 ก.ย. 54

Jeffery, R.C. (1977). "Crime Prevention Through Environmental Design". Second Edition. Beverly Hills, CA: Sage.

Krahman, E. (2005). "Security governance and networks: New theoretical perspectives in transatlantic security". *Cambridge Review of International Affairs*, 18(1), 17-30.

Mike Maguire et al. (2007) *The Oxford Handbook of Criminology* 4th edition. UK : Oxford University Press.

Norris, C. and Armstrong, G. (1999). "The maximum surveillance society: The rise of CCTV". New York: Berg.

Schuilenburg, M. (2008). "Citizenship revisited-denizens and margizens". *Peace Review*, 20(3), 358-365

Staff (2007) "Borough Council of King's Lynn & West Norfolk". <http://www.west-norfolk.gov.uk/default.aspx?page=21697> สืบค้นวันที่ 17 ก.ย.54

Surette, R. (2006). "CCTV and citizen guardianship suppression: A questionable proposition". *Police Quarterly*, 9(1),100-125.

Trimek, J. (2010) "Impact of CCTV in crime prevention and national security: A feasibility study to implement full CCTV system in Bangkok, Thailand." <http://www.savefile.com/pdf/6NSLXJPB>

Zedner, L. (2003). "The concept of security: An agenda for comparative analysis". *Legal Studies*, 23(1),153—176.

Zurawski, N. (2007). "Video surveillance and everyday life: Assessments of closed-circuit television and the cartography of socio-spatial imaginations". *International Criminal Justice Review*, 17(4), 269-288.

ประชาชาติธุรกิจ (2554) "กระหึ่มว่อนเน็ตจวก กทม.ตั้งกล้อง CCTV มีแต่กล้องไม่มีกล้อง" http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1316423257&grpid=no&catid=04&subcatid สืบค้นวันที่ 24 ก.ย. 54

มนิรัตน์ ปิ่นวิเศษ (2550) "ชีวิตและวัฒนธรรมไทย" กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เอมพันธ์จำกัด มหาวิทยาลัยบูรพา (2545) "ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม" <http://www.huso.buu.ac.th/cai/Sociology/225101/Lesson13/> สืบค้นวันที่ 3 ก.ย. 54

ราชบัณฑิตยสถาน. (2524) "พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา" กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.

สุนทวิทย์ จิตสว่าง, ดร. (2553) "อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา" www.polsci.chula.ac.th/sumonthip/crisheet1.doc สืบค้นวันที่ 3 ก.ย. 54

